

<http://www.israelsmisjonen.no/ressurser/materiell/prekenverksted>

Romjulssøndag – 30. desember 2012

Prekentekest: Luk 2, 25-35

Lesetekst I: Jes 66,10-13

Lesetekst II: Rom 11,33-36

Israels og hedningenes trøst

Til dagen

I romjulen feirer vi julens etterfest. En kort overgangsperiode mellom selve julebudskapets proklamasjon av inkarnasjonen og frem til Kristi åpenbaringstid. På samme tid strekker denne tiden seg mot påskebudskapet med forsoningens budskap og Jesu død på korset. Det som hendte med Jesus i påsken, var ikke bare et resultat av hans utfordrende liv og tale som voksen. Helt fra starten av var han en trussel for myndigheter og makter. Helt fra starten måtte de flykte for livet (til Egypt), før de kunne vende tilbake og fortsette livet etter sitt kall og oppdrag. Også etter tredje tekststykke trekkes linjene fra løftene i Det gamle Testamentet og til Messias som til sist skulle ofres som vårt sonoffer.

Til teksten

Vi står overfor et profetisk vitnesbyrd om Messias. Ånden var over Simeon og hadde latt ham få vite at han ikke skulle se døden før han hadde sett Herrens salvede. Han var altså utvalgt av Gud til å være hans talerør (jmfør Amos 7,14f). Simeons profetiske vitnesbyrd ble umiddelbart bekreftet av profetinnen Anna Fanuels datter.

Åpenbaringen av Jesus som Messias knyttet seg naturlig nok ikke til det Jesus sa eller gjorde (siden han var om lag 40 dager gammel), men til hvem han var. Det er selve møtet med Messias som fører til Simeons profeti under Helligåndens veiledning. For Simeon var Jesus oppfyllelsen av løftet om Messias som skulle komme til trøst for Israel. Men allerede her sprenges forestillingen om at Jesus «bare» skulle være Israels frelser. Han skulle også være «et lys til åpenbaring for hedningene.»

På denne dagen ligger det helt opp i dagen gjennom både vår tekst og i den sammenheng den blir satt som løftenes oppfyllelse, at Israel har hatt og har en særstilling i Guds frelseshistorie. Gjennom 2000 år hadde Gud vandret med sitt utvalgte folk og åpenbart seg for dem. Det store løftet var at Messias skulle komme som verdens frelser. Nå er det ifølge Simeon skjedd.

Men Simeon er ikke ferdig med sin profeti når han har proklamert Messias komme. Simeon ser for seg den kamp og smerte som følger i møtet mellom Messias og den falne verden. En kamp til fall og oppreisning for mange i Israel, og til et tegn som blir motsagt av mange.

Heller ikke her er det først og fremst det Jesus sier som står i fokus, men hans person som Guds Sønn, Herrens salvede. Jesus er «tegnet» fra Gud – Jonastegnet - og blir et skille mellom dem som tar imot Guds frelse, og dem som forkaster det og går fortapt. Og dette gjelder både for Israelsfolket og for hedningene. Forståelsen av Israels plass i både åpenbaringshistorien og frelseshistorien – i fortid og fremtid - er avgjørende for å forstå hvem Jesus Messias var og er.

Til prekenen

Det er flere mulige temaer for denne teksten, men jeg synes begrepsparet åpenbaring og frelse ligger opp i dagen. Dette begrepsparet henger på det nøyeste sammen med begrepene løfte og oppfyllelse. Linjen går fra Simeons åndsfylte møte med Messias som har karakter av åpenbaring, til hans visjon om Messias' betydning for Israel og for folkeslagene. Guds løfter ved profetene i Det gamle Testamentet går i oppfyllelse når Messias åpenbares som verdens frelser. En mulig temakrets kunne være:

1) Messias – i skjæringspunktet mellom løftet og åpenbaring.

Stikkord: Løfte skapte/skaper forventning om det som skal komme. Åpenbaring leder oss til å se det som kommer. Profetien/løftet blir levende.

2) Åpenbaring – i skjæringspunktet mellom fred og frykt.

Stikkord: Når Gud og Guds Rike og Guds hellighet bryter frem, skaper det fred og glede hos den troende. Men helt fra Adams tid i Paradis skaper det frykt og motstand hos dem som vil beholde makten selv. Jamfør også hele Israels historie gjennom GT via Herodes og til vår tid.

3) Frelse – i skjæringspunktet mellom smerte og forløsning.

Stikkord: Der er alltid smerte forbundet med oppgjør. Hele offerinstitusjonen i GT vitner om dette. Vi kjenner det fra vårt eget liv. Men det ypperste vitnesbyrdet om denne smerte og forløsning er Jesu død og oppstandelse til soning for våre synder.

Gunnar Tørset

Pensjonert prest, med tjenestetid for Den norske kirke, Sjømannskirken, fengselsprest og Kirkens Nødhjelp. Tillitsverv og engasjement for Normisjon og Stefanusstiftelsen foruten Israelsmisjonen.

torset@c2i.net